BRAZDE, 12. maja 1994

V zadnjih dneh so se v nekaterih slovenskih občilih pojavile informacije o interesu nekaterih evropskih institucij, da bi Slovenija vstopila v konfederacijo s Hrvaško in BiH. O tem naj bi se s podpredsednikom hrvaškega sabora g. Žarkom Domljanom pogovarjali tudi neimenovani slovenski predstavniki.

Slovenska ljudska stranka odločno nasprotuje kakršni koli dejavnosti slovenskih predstavnikov, ki bi mimo vednosti parlamenta in mimo volje Slovencev vodila k izgubi komaj dosežene samostojnosti slovenske države. Slovenska ljudska stranka zato zahteva, da se slovenski javnosti nemudoma pojasni, kateri slovenski predstavniki in s čigavimi pooblastili so se s predstavnikom hrvaškega sabora pogovarjali o konfederaciji med Slovenijo, Hrvaško in BiH.

Pričakujemo, da bosta zunanje ministrstvo in celotna slovenska vlada zavzela nedvomno stališče do teh vprašanj, ki so upravičeno razburile številne Slovence..

MARJAN PODOBNIK
PREDSEDNIK SLOVENSKE LJUDSKE STRANKE

slovenska DRŽAVA

FOR A FREE SLOVENIA

'Any attempt to promote a homosexual lifestyle as the equivalent of legal marriage must be vigorously opposed.'
Aloysius Ambrozic,
Archbishop of Toronto

LETNIK XLIV | MAJ 1994 | ST.5 NO.5

POSLANSTVO MATERE V DRUŽINI

SPOMIN NA MATER

Na desni strani doline Vrat izvira prelepi slap Peričnik. Kakor bela zavesa pripeta na previsno skalo pada voda v dolino, ki je ena najlepših v našem planinskem svetu. Ne daleč od Peričnika, kjer se dolina odpre preko Save Dolinke proti Karavankam, pa je vas Mojstrana. Tam je bila rojena moja mati, sedmi otrok v družini desetih, v času in okolici, ki ni mogla biti lepša, ko je na tisoče zvezd sijalo izpod neba, ko je čista Triglavska Bistrica bila najboljša pijača, ko je bilo na svetu še vse čisto in nepokvarjeno.

Kmalu si se poročila in se preselila v Ljubljano. Z očetom sta si ustvarila prijeten dom in ko je bil rojen peti otrok, je moral oče v vojsko in nisi ga videla dolga štiri leta. Bog pa je čuval njega in mlado družino. Ni ti bilo lahko, a po slikah iz tistih časov si morala biti čudovita mati.

Konec vojne je prinesel tudi srečo, da se je oče vrnil. Zopet ste zaživeli v sreči in bil sem rojen sedmi, kakor ti, preljuba moja mati.

Kakor Ti, tako je bilo na Slovenskem na tisoče takih in podobnih mater, kakor zvezda Vodnica na neskončnem nebesnem svodu.

Mojo brezskrbno mladost je spremljala Tvoja molitev, ko si vsak dan in v vsakem vremenu hodila k maši ter darovala prijetne jutranje ure v molitvi za našo družino. Takrat tega nisem razumel in tudi še danes ne, odkod tolika moč in vera v Tvojem srcu. Skoraj dve desetletji je bil naš dom - dom petja in veselja, dokler niso prišli časi druge vojne.

Štiri leta in še več je divjala komunistična revolucija, pustila je sledove trpljenja, krvi, požganih domov in koliko solza naših mater, ki v svoji ljubezni in naivnosti niso mogle razumeti, da so prišli vsi peklenščki na zemljo pobijati nedolžne žrtve. Škofja Loka, Crni grob, Kočevje, Teharje, Šoštanj, Huda luknja, in še in še. Šušljalo se je tiste dni, da je šel transport žrtev na Reko - verjetno Kočevsko Reko - kjer so delali skrivna oporišča in bivališča, kjer sta dotrpela tudi polkovnik Peterlin in major Križ.

Naša domovina, ki hrani toliko lepote, je bila popolnoma poteptana. Eni z zavestjo, drugi prisilno, so prisegali krvoloku Stalinu in mednarodnemu imperializmu. Kdor se je zoperstavil, ga ni bilo več. Ali to lahko razume pošten in zaveden Slovenec?

Minila so leta, veliko je bilo odpuščenega, a nikoli pozabljenega.

Naše dobre, skrbne in poštene matere uživajo božjo milost v nebesih. Še vedno molijo za nas, ki smo se rešili morije in za one, ki so žrtvovali svoja mlada življenja. Molijo za može in očete, hčere in sinove in ta molitev ne bo nikoli prenehala.

V maju smo, mama, v mesecu, ko si bila rojena in praznuješ svoj god. Naj bo vse cvetje tega časa podarjeno v Tvoj spomin in prosim Te: še moli za nas in za našo prelepo Slovenijo!

J.P.

PROGRAMIRANA DEMOKRATIZACIJA

Ivo Žajdela

Nedavno je **Janez Janša** po televiziji povedal, da je za časa Demosove vladavine Milan Kučan poklical k sebi nekatere prvake Demosa ter jih pripravil do tega, da so razbili Demos. O imenih ni govoril, še manj o protiuslugah. Kakšnih protiuslugah? Že dolgo nekaj šteje le denar. Prvi je začel **Dimitrij Rupel**, ki je postal alergičen na privid klerikalizma. Zadevo so dokončali vodilni "demokrati" **(Rupel, Spomenka Hribar, Igor Bavčar)**, ko so najprej razbili Slovensko demokratično stranko, kar je bil le uvod v razbitje Demosa. "Programski tekst" za obračun z Demosom je napisala Spomenka Hribar in je nosil zlovešči naslov **Ustavimo desnico**. Pravzaprav je Hribarjeva že precej pred tem skrbno vodila dva projekta. Prvi je bil sprava, ki je dosegel vrhunec v Kočevskem rogu julija 1990, drugi pa je bil Svetovni slovenski kongres. Šele danes, ko vidimo vse posledice vseh treh njenih opravil (sprava, SSK, zaustavljanje desnice), lahko ugotovimo, da je šlo za izpeljavo strogo projektirane in nadzorovane demokratizacije, ki je bila izvrstno izpeljana. To v slovenskih razmerah pravzaprav sploh ni bilo težko, saj so se ljudje bili pripravljeni zadovoljiti že z minimalnimi pridobitvami. Veliko pozornosti ter energije pa je vzela tudi osamosvojitev, ki je cel čas uspela obračati pozornost vstran od družbenih sprememb. Svoj projekt sprave je Hribarjeva ves čas opremljala s čustveno močno nabitimi okraski. Sam sem rabil celo leto po slovesnosti v Kočevskem rogu, da sem spoznal, da gre zgolj za površno opravilo, za spravo med mrtvimi (domobranci in partizani). O spravi med živimi, za katero pa je eden od predpogojev **poprava krivic ter razčišče(va)nje zgodovine) pisanje čimbolj objektivne zgodovine; tudi šolskih učbenikov) pa naj ne bi bilo govora.** Podobno, bombastično, je bilo s Svetovnim slovenskim kongresom, ki naj bi povezal vse Slovence doma in po svetu ter odpravil pol stoletja dolgo diskriminacijo do političnih emigrantov. Vendar je Hribarjeva spet samo malo pogrebla po površini, **posluha za najbolj diskriminirane pa ni imela.** V svetu ji je v organe SSK uspelo pridobiti nekaj posameznikov, ki jih prej desetletja nikjer ni bilo; sedaj, ko pa je šlo za trenutne koristi, pa so priplavali na površje, in nekritičen prevzem teh ljudi je povzročil pri veliki večini emigrantov veliko ogorčenje. Zaradi tega je žacel SSK životariti, kar je še huje, kot če bi propadel, saj se tako nekateri še vedno ukvarjajo z njim, namesto da bi se organizirali v organizacijo, ki bi imela posluh za vse.

Tako je bil programski tekst Spomenke Hribar **Zaustavite desnico** samo še zadnja poteza za obračun z Demosom. Sledil je razpust Demosa, nakar so demokrati (Bavčar, Rupel) v začetku leta 1992 že odkrito nastopili proti **Peterletovi** vladi, čeprav so v njej sodelovali. Pravzaprav tudi to ni bilo posebej težko, glede na to, da so se krščanski demokrati že takrat šli nedosledno ter mečkaško politiko. Da je tudi SKD občutno prispevala k rekomunizaciji Slovenije, danes ni več nobenega dvoma.

dalje na str. 2

Narodna in univerzitetna knjižnica LJUBLJANA

slovenska
DRŽAVA
FOR A FREE SLOVENIA

Subscription rates:
$15.00 per year
$ 1.50 single issue
Advertising: $ .45 per agata line

Member of Multilingual Press Association of Ontario

Member of Canadian Multilingual Press Federation

Owned and published monthly by Slovenian National Federation of Canada
Lastnik in izdajatelj Slovenska Narodna Zveza v Kanadi
646 Euclid Ave., Toronto, Ontario M6G 2T5
Edited by Editorial Board
Urejuje konzorcij Slovenske Države
Zastopnika:

Martin Duh
Calle 105, #4311
1653 Villa Ballester
Argentina

Ludvik Jamnik
79 Watson Ave.,
Toronto, Ontario
M6S 4E2
Kanada

TELEPHONE & FAX #: (416)-766-4848

Letna naročnina: Za Kanado in ZDA $15.00, za Argentino in Brazilijo po dogovoru; Anglija, Avstrija, Avstralija, Francija in druge države $12.00 U.S. Po letalski pošti po dogovoru.

Za podpisane članke odgovarija pisec. Ni nujno, da bi se avtorjeva naziranja morala skladati v celoti z mišljenjem uredništva in izdajatelja.

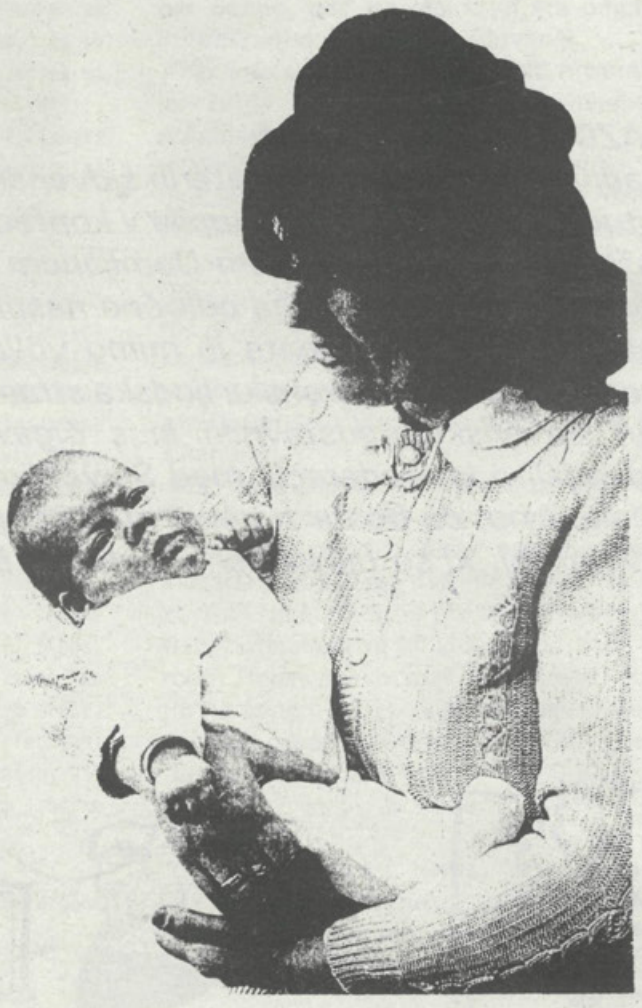

Bliža se ura, in je že tu, ko poslanstvo žene dobiva svojo polnost. Prišla je ura, ko žena dobiva v družbi tolikšen vpliv, izžarevanje in moč kakor še nikoli. Zato morejo žene v tem trenutku, ko v človeštvu nastajajo tako globoke spremembe, če bodo polne evangeljskega duha, mnogo prispevati k temu, da človeštvo ne bo krenilo na pot brez izhoda, na pot pogube.

Katoliški glas, 3.marca 1994.

PROGRAMIRANA DEMOKRATIZACIJA

nadaljevanje s str. 1

PRAGMATISTI, KOLABORACIONISTI IN GREŠNI KOZLI

Slovenski krščanski demokrati so šli na zadnje volitve (decembra 1992) kot samostojna stranka. Bili so samozavestni, da bodo dobili celo do 30 odstotkov glasov (po nekakšnih svojih internih anketah). Zanimivo, da so tako rekoč vsi ostali vedeli, da so kot razdrobljene (govorim o desnici) stranke lahko na volitvah samo poraženci. Poraženci predvsem v tem smislu, da bo na volitvah zmagala ena od levih strank in bo torej mandatarstvo za sestavo koalicije in vlade v njenih rokah. Volitve so pokazale, da so med prvimi štirimi strankami kar tri levičarske. Pred volitvami so zato ostale desne stranke vložile precej energije v organiziranje dogovora o predvolilnem in povolilnem sodelovanju (nekakšni prvi fazi prenovljenega Demosa), ki so ga podpisale 9. oktobra 1992. Podpisala ga je tudi SKD, vendar se je hitro pokazalo, da s figo v žepu.

Hitro po volitvah, sredi decembra 1992, je SKD nenadoma dala SLS ponudbo za takojšnjo združitev. In to v času, ko je bilo njeno vedenje še zelo sveže v spominu, saj je en mesec pred tem s svojim nerazumljivim egoizmom in napuhom preprečila obnovitev prenovljenega Demosa, s katerim bi lahko desnica dobila mandatarstvo. Tu pa je bilo seveda tudi veliko razočaranje nad volilnimi rezultati oziroma s stanjem po volitvah, ki je bilo rezultat prej omenjenega nerazumljivega egoizma.

Januarja 1993 je SKD stopila v koalicijo z komsomolsko in levičarsko LDS ter bivšimi komunisti (ZL). **Kolaboracija in nova dolomitska pogodba!** Desnica je onemela. Vrh SKD je z izdatno pomočjo medijev (tem, večinoma levičarskim, je bilo to seveda v interesu) trosil med ljudi floskule **"da nekaj lahko dosežeš le, če si zraven"**. Začeli so nas slepiti z novo besedo oziroma vrednoto imenovano **pragmatizem**. Kaj je pragmatizem? To je filozofska (v tem primeru idejnopolitična) smer, ki zanika obstoj objektivnih resnic in trdi, da je merilo resnic njena praktična vrednost (resnično je tisto, kar ima praktično vrednost, kar ustreza nekaterim koristim) in da se resnica izraža v uspešni akciji, tj. praksi. Ali z drugimi besedami: **pragmatizem se grejo tisti, ki se niso zmožni soočati z resničnostjo. Soočanje z resničnostjo pa terja smele, pokončne, poštene in moralne ljudi.**

Potem, ko se je SKD prodala (za nekaj ušivih stolčkov) in tako levici (LDS in ZL) omogočila legitimnost v očeh svetovne javnosti, je začela za to plačevati dvojno ceno. Na eni strani je vsebinsko oklestila svoj časnik in v njem uvedla cenzuro (ostali mediji ljudem ne bodo nalivali čistega vina, ker jim to ni v interesu, ta časnik pa bi ga lahko, zato je bilo potrebno to preprečiti); v državnem zboru je njen poslanski klub začel zastopati pragmatizem (glej zgoraj) in tako požrl vse pomembne predvolilne obljube svojim volilcem. Po drugi strani pa je s svojim pragmatizmom svojo stranko, njeno politiko in, kot najmočnejša stranka, tudi desnico potisnila v izrazito politično manjšino.

Sedaj, ko se ljudem kljub močni medijski zapori počasi le začenjajo odpirati oči in ko se že pojavljajo prve odločne kritike (da se kažejo komaj več kot eno leto kasneje, dovolj zgovorno govori o medijski blokadi), so postali nekateri z vrha SKD zelo živčni.. V svoji brezizhodni situaciji (stolčki nekaterih so že tako globoko vsidrani na oblasti, da pot nazaj tako rekoč več ni mogoča) so začeli kazati na druge, na grešne kozle, češ, oni so za vse to krivi. Glavna tarča napadov je tako postala SLS. Pravijo, da če bi se SLS združila z SKD, da bi bili močnejši. Prvič, po vsem tem obnašanju, bi bila združitev z temi ljudmi, ki vodijo takšno politiko SKD, kompromitacija tudi njihove stranke. Kakšna panika je začela grabiti nekatere, dovolj zgovorno priča poziv prvaka SKD Lojzeta Peterleta, ki ga je dal 23. februarja, da bi se združile SKD, SLS in SDSS. Človek kar ne more verjeti, da je takšna aroganca ter ignoriranje najosnovnejših političnih dejstev na tako odgovorni politični funkciji mogoče. Sedaj, ko se bo z združitvijo DS in Z-ESS sredina spraznila, naj bi se npr. SDSS združila z SKD in to *sredino prepustila komu drugemu? Tudi kar se SLS* tiče, je za združitev z SKD sedaj najmanj primeren čas, saj levica v celoti obvladuje parlament, vlado in skratka vse. Sedanja združitev z nadvse kompromitirani SKD bi prinesel SLS le politični samomor, kar bi pomenilo še zadnji milostni udarec desnemu prostoru. Prav sedaj je možnost, ko so se ljudje (volilci desnice) začeli zavedati stanja, da se ta prostor sanira. Če pa to ne bo mogoče z SKD, zato ker nekateri njihovi voditelji (Polajnar, Stanič, Peterle) niso za to, pa bo to še en dokaz, da se je treba organizirati mimo njih (kar pa pomeni, da tudi na njihov račun). To bo seveda še slabše, kot je že, vendar ne obstaja nobena boljša rešitev. Kot vidimo, Kučanova in Drnovškova politika deli in vladaj rojeva obilne sadove.

POSLEDICE JANŠEVE ODSTRANITVE

Ivo Žajdela

Pretekla sta dva meseca od odstranitve obrambnega ministra Janeza Janše, enega zadnjih branikov pred restavracijo starih (komunističnih) sil na Slovenskem. Pravzaprav se v tem času ni zgodilo nič občutno novega. Situacija je sedaj le še bolj jasna.

V Drnovškovi vladi sta od lanskega januarja sodelovali dve desni stranki: Slovenski krščanski demokrati in socialdemokrati. Že takrat smo nekateri (sicer zelo redki) napovedovali, da je bila sklenjena nova dolomitska pogodba in da bodo posledice za Slovenijo podobne, kot so bile pri Kocbekovi kolaboraciji s komunistično OF. Sedaj, leto in pol kasneje, je to lahko vsakemu popolnoma razvidno. Socialdemokrati so imeli v vladi svojega predsednika Janeza Janšo. Peterle se je kasneje, še posebej pa ob Janševi odstranitvi, hvalil, kako mu je on s pogojevanjem svoje stranke pri mandatarju Drnovšku omogočil, da je ostal obrambni minister. To je seveda le manj pomembni del resnice. Peterle si je z Janšo le obvaroval hrbet pred kritikami tistih, ki s(m)o že takrat vedeli, da začenja s pogubno politiko za desnico. Kljub temu je bila Janševa vloga (teža) v vladi za desnico neprimerno bolj pomembna kot Peterletova. Medtem, ko je Peterle, in sploh vrh stranke SKD, takoj potem, ko se je vsidral v Drnovškovi vladi, pozabil na predvolilne obljube oziroma na pričakovanja njihovih volilcev, je Janša deloval cel čas drugače (čeprav bi lahko ravno tako skrbel le za svoj stolček). Ker je bil v samem središču oblasti ter s tem informacij, je te informacije cel čas dajal v kritično presojo javnosti. Na kratko rečeno: **ves čas je deloval proti komunističnim strukturam, s tem, da je razkrival njihovo kriminalno in protinarodno početje.**

dalje na str. 3

IZ SLOVENSKEGA TISKA

Ni kaj, komunizem ni bil - kot to velja za fašizem - nikoli vojaško poražen, zato bo njegovo preobraženo življenje, življenje pod novimi imeni in zastavami, še dosti bolj dolgotrajno in tudi nevarno, kot je to veljalo za vojaško zlomljeni in človeško obsojeni fašizem. Ravno zaradi tega dejstva bi seveda moral biti zahodni demokratični svet v svojih analizah resničnih nevarnostih dosti pronicljivejši in kot smo skušali pokazati, je to mogoče le z globljo človeško oziroma etično zaveštjo. Če bi se to zgodilo, se evropski parlament ne bi mogel tako ideološko spotikati nad italijansko desnico, evropski parlament, ki je bil eden najtrdovratnejših nasprotnikov priznanja demokratičnih republik nekdanje Jugoslavije in ki ni nikdar celostno označil tragične vojne na Balkanu. Evropski parlament, ki je ob dogodkih pri nas preprosto zamižal in pozabil na vsa načela demokracije, samo da se mu ne bi bilo treba postaviti zoper osrednjo silo nekdanje države, ki dandanes še vedno seje vojno in grozote na območjih, ki so menda njena last in ji brezpogojno pripadajo. Evropsko javno mnenje bi moralo ne nazadnje dovoliti - tako, kot je dovolilo nekdanjim komunistom - nekdanjim fašistom, čeprav so bili slednji obglavljeni že pred pol stoletja, da se prenovijo in skušajo iz totalitarnih družbenih zamisli preiti v pravila demokracije, kjer je treba v prvi vrsti upoštevati politično različnost in drugačnost, kar je za levo-desno ideologijo nekaj povsem nemožnega. Evropsko mnenje - sem kaže prišteti tudi mlado Republiko Slovenijo - bi moralo tudi prenehati z obsedenim praznovanjem zmag nad fašizmom pred petdesetimi leti, praznovanjem, ki dobiva ob tragediji na Balkanu preveliko razsežnost. To evropsko mnenje in z njim tudi vsi mi bi se morali namreč zavedati, da je rojstno leto novega obdobja, na začetku katerega živimo, leto padca berlinskega zidu in da je samo skozi leto 1989 mogoče resnično razumeti sedanje dogodke, se z njimi soočiti in glede nanje tudi ukrepati. Če bo v naši zavesti in v zavesti evropske politike leto 1989 zbledelo kot izvorno leto novega časa, potem se bomo še naprej in še bolj mrzlično zatekali v že premagano preteklost, v njej do neskončnosti proslavljali že stokrat proslavljene zmage, medtem pa nas bo v sedanjosti spravljala na kolena tragedija, kakršno je skotila nekdanja Jugoslavija in kakršnih bo še več, če bomo izginili v mrtvi preteklosti. Upati je, da se bo to zgodilo kmalu, sicer bomo s svojo nemočjo naravnost pomagali na noge vsem možnim grozodejstvom sedanjega časa: in ta bodo vsa obarvana s krvavim rušenjem komunističnega sistema. S krvavim rušenjem tako ali drugače poimenovane komunistične miselnosti. ●

Janez Povše

Slovenec 14.maja 1994.

Kaditi ali ne kaditi je odločitev, ki jo morajo narediti otroci sami. Upoštevajoč vsakdanji pritisk se vključiti v družbo,to ni lahka odločitev. Toda, ko se morajo odločiti sami, to ne pomeni, da morajo to ODLOČITEV narediti sami. Govorite z otroci. Povejte jim, da je tobak glavni povzročevalec pljučnih in srčnih bolezni ter raka. Vsako leto naste bolezni stanejo 13.000 življenj, večina katerih se vdajo navadi v zgodnjih letih. Poleg tega nas stane na leto 3 bilijone za zdravniško oskrbo inzamujeni delovni čas. Sedaj je zelo primeren čas deliti te misli, kajti ravno te dni otroci vidijo po vsej provinci kampanjo proti kajenju. Tako ste lahko prepričani, da jim je to v mislih.

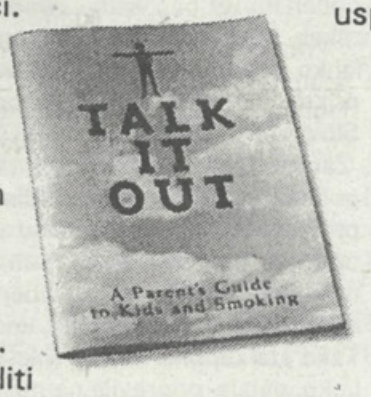

Toda od vseh sporočil, ki jih bodo sprejeli, nobeden ne bo imel večjega uspeha, kot vaš.

Da se pripravite na ta razgovor, kličite za knjižico: "TALK IT OUT". Spodbujajte vaše otroke. Dajte jim zaupanje, ki ga potrebujejo, da se bodo prav odločili. In končno boste z njimi - za nje.

Kličite: 1-800-268-1154
ali v Torontu: 314-5518
TDD 1-800-387-5559

Ministry of Health
Ontario

TALK IT OUT

POSLEDICE

nadaljevanje s str. 2

Zelo pomembno je tudi to, da je vstop SKD v Drnovškovo (komunistično) koalicijo povzročil odločilno drobljenje desnice. S tem drobljenjem se je razmerje sil med levico in desnico porušilo v korist levice. Prej je bilo približno pol proti pol. Leta 1990 je desnica (Demos) imela celo nekaj čez 50 odstotkov. Dve nekoč Demosovi stranki (demokrati in ekozeleni) imata v svojem vodstvu ljudi, ki jim je oblast pomembnejša od ždenja v opoziciji ter delanje za interese desnice (Dimitrij Rupel, Igor Bavčar, Peter Tancig, Leo Šešerko, Dušan Plut). Po tričetrt leta životarjenja v opoziciji (potem ko so gledali, kako vrh SKD brez kakršnega koli sramu kolaborira s komunisti) so se odločili za oblast, za priključitev k največji stranki LDS, ki bo tudi v prihodnje najmočnejša (sedaj, po združitvi ima LDS enkrat več poslancev kot SKD, ki je druga najmočnejša stranka). Razmerje sil v parlamentu je s tem naenkrat 50 proti 40 v korist levice. Pravzaprav bi lahko Drnovšek že sedaj vrgel iz vlade SKD in bi tako dobili povsem levo vlado, vendar raje igra na karto popolnega razbitja desnice. To, če ima levica SKD v vladi ali ne, ne pomeni sedaj več zanjo popolnoma nič. Demokrati in ekozeleni so se za ta obrat k levici pridružili tudi zato, ker so prvaki SKD ves čas izjavljali, da oni gradijo koalicijsko os SKD - LDS na daljši rok (poslanci demokratov in ekozelenih so vse do lanske jeseni v državnem zboru glasovali za korist desnice). Seveda so bili ti ljudje ves čas najšibkejši člen desnice, toda pri tako krhkem razmerju sil med levico in desnico so vendarle igrali pomembno vlogo. Kako pomembno, vidimo šele sedaj, ko so (še enkrat: zaradi politike SKD) prešli na levo stran.

Prav ta dva meseca po odstranitvi Janše kažeta, kako sramoten je položaj SKD. Levica se naravnost norčuje iz njihove sle po tistih nekaj oblastnih stolčkih. Peterletu in drugim z vrha stranke pa na kraj pameti ne pade, da bi pri tem zardeli.

Sicer je sedaj v Sloveniji situacija že nekaj časa popolnoma jasna: na Peterleta treba pozabiti. Čimprej, tembolje. Čudi me, kako so lahko v Argentini še vedno tako kratkovidni. Svobodna Slovenija (5. maj) je Peterletu ob njegovem obisku v Argentini izkazal neverjetno naklonjenost. Sicer pa so "Argentinci" že ves čas (razen zadnjega Kremžerjevega javnega nastopa) povsem nekritični do politike vodstva SKD. Svobodna Slovenija tako ni v letu in pol objavila niti enega mojega kritičnega članka o SKD. Sicer si je to nekritičnost, včasih že kar zaslepljenost, mogoče razlagati, saj je prisotna tudi v Sloveniji. Po petdesetih letih komunističnega terorja, diktature in polne komunistične indoktrinacije, je tisti del naroda, ki je bil pod komunisti tlačen, Peterleta sprejel kot odrešenika (vzdevek krščanski pri njegovi stranki je še dodatno vlekel kot magnet). V začetku se je Peterle tudi solidno obnašal. Sedaj, ko pa pravzaprav ni več nobene razlike med dejanji SKD ter ostalimi postkomunističnimi strankami, pa ti isti ljudje niso več sposobni spremeniti (zavreči) svojega odrešenika. Večina jih misli, da tako pač mora biti (da je tako celo boljše, s čimer jih je vodstvo SKD ves čas po vstopu v Drnovškovo vlado prepričevalo), manjši del, ki pa je spregledal, pa se je umaknil v zasebnost s svojim globokim razočaranjem. Zaradi politike vodstva ene stranke menijo, da so razočarani nad vsemi. Seveda k

dalje na str. 4

POSLEDICE

nadaljevanje s strani 3

vsemu temu veliko pripomore medijska blokada, saj mediji ljudem ne odpirajo oči. Levičarski, ki so v večini, seveda nimajo interesa (celo nasprotno, sedaj o Peterletu zelo lepo pišejo), desničarska (Slovenec in Družina) pa sta še vedno pod zelo močnim vplivom SKD in torej še manj pišeta o ozadjih in globljih pomenih (posledicah) politike vrha SKD. Takoj po Janševi zamenjavi je vodstvo SKD začelo izvajati na uredništvo Slovenca velik pritisk, saj s(m)o mladi novinarji v notranjepolitični redakciji skoraj soglasno proti politiki SKD. Zahtevali so, da se Podobnik in Janša več ne pojavljata na prvih straneh časopisa. Res, sramota!

Največja žrtev tega razočaranja je pravzaprav SLS, saj so mnogi trdno prepričani, da je zato, ker se ni hotela združiti z SKD, sokriva za nastalo situacijo. To seveda ne drži, saj očitno vsi ti (hitro) pozabljajo, kakšne poteze je kdo kdaj vlekel. Odločilno je leto 1992, še posebej predvolilni čas jeseni 1992. Nekatere desne stranke so septembra in v začetku oktobra 1992 na vsak način hotele organizirati podobno koalicijo, kot je bil Demos. SKD je najprej k dogovoru pristopila, oktobra pa je začela samostojno predvolilno kampanjo. Bili so tako zaverovani sami vase (seveda neupravičeno), da so računali, da bodo na volitvah dobili 30 odstotkov glasov. Vendar so dobili več kot enkrat manj, kar je pomenilo katastrofo za njih ter za desnico v celoti. Vendar se je vodstvo SKD zaradi teh velikih pričakovanj že videlo na oblasti. Tako je bila za to željo po oblastnih stolčkih edina rešitev, da se pridružijo Drnovšku. Če ne bi bilo te pogoltnosti in nerazumljive samozaverovanosti, bi lahko desnica z močno koalicijo (kot leta 1990 z Demosom) prišla iz volitev kot zmagovalec in bi ji pripadlo mandatarstvo za sestavo nove vlade.

Kučan in Drnovšek seveda natančno vesta, kakšne poteze morata vleči, da bosta desnico povsem onemogočila in celo osmešila. Prav neverjetno je, kaj vse je že pred Janševo zamenjavo, še posebej pa po njej bil sposoben izjaviti Peterle. Da bi obdržal tistih nekaj stolčkov, je do skrajnosti udarjal po Podobniku in Janši, če sta karkoli izjavila o posledicah njegove politike. Zaradi tega krščanski oziroma desni tabor izredno trpi. Posledica vsega tega je močan razkol znotraj tega tabora, ki ima pogubne posledice. Velika odgovornost je tudi v Cerkvi, ki nikakor noče odločneje poseči v dogajanje. Stresova komisija Pravičnost in mir je ob Janševi zamenjavi sicer objavila nekaj izjav, vendar so bile preveč načelne in premalo konkretne, pri današnji blokadi informacij in analiz pa za ljudi načelnost ni dovolj. Poleg tega se je sedaj spet umaknila nazaj, verjetno pod vplivom močnih napadov levice, ki ji očita, da se nedopustno vmešava v politiko. Če bi Cerkev še razumeli, da je molčala več kot eno leto, pa tega molka nikakor ni mogoče več razumeti sedaj. V najbolj občutljivih dneh po Janševi zamenjavi sta nadškofa obiskala Drnovšek potem pa še Kučan. V tako napeti in jasno razvidni politični situaciji bi nadškof moral oba obiska zavrniti oziroma ju prestaviti na ustreznejši čas.

Novi obrambni minister Jelko Kacin (LSD) je v mesecu in pol izvedel v vojski pravo čistko. Na zelo grob način je odstranil vse glavne Janševe ljudi.

Slišim, da je velika razdvojenost tudi med Slovenci po svetu. Seveda ne more biti drugače, kot je doma.

Kako pokvarjena je politika vrha SKD, nam kaže to, da so takoj po Janševi zamenjavi, da bi umirili bes svoje baze, postavili Drnovšku pogoj, da bodo v vladi še sodelovali, vendar pod pogojem, če jo zapusti Združena lista. Poleg tega so ustanovili znotraj stranke posebno frakcijo, imenovano Ljudsko krilo, vodi pa ga Ivan Oman. SKD je tako sedaj že pravi "mali Demos", saj ima znotraj stranke krilo pridruženih narodnih demokratov, socialno krilo, sedaj pa še ljudsko krilo. Gre za nekakšne by pass firme, ki so ustanovljene zato, da bi lahko vsak našel sebe. Čeprav je v času največje napetosti Oman s svojim krilom "zagrozil", da bo iz stranke izstopil, če Drnovšek ne odslovi Združene liste, se ni zgodilo prav nič. Sedaj so se napetosti počasi umirile, ljudje pa se vedno bolj zapirajo v lupine razočaranja in se hudujejo na vse, ne le na tiste, ki so daleč največji krivci. Edini odmevnejši "pretres" je SKD doživela, ko je v začetku maja iz stranke izstopil Viktor Blažič, eden od ustanoviteljev in idejnih vodij stranke. V svoji izstopni izjavi je vodstvu SKD očital, da so s svojo udeležbo v zaroti proti Janezu Janši prestopili mejo partnerstva in je tako početje samo še kolaboracija. V intervjuju za Slovenca je 7. maja zahteval odstop notranjega ministra Bizjaka. Blažič seveda ni kdorsibodi, saj je (kljub pomislekom nekaterih iz emigracije) v zadnjih letih pri demokratizaciji odigral eno najbolj važnih vlog. Vodstvo stranke je njegov izstop pospremilo s ciničnim in sprenevedavim obžalovanjem.

Tudi če bo Združena lista (zaradi "pogojevanja" SKD) zapustila vladno koalicijo, se ne bo spremenilo prav nič, saj bo v državnem zboru ostalo število glasov enako porazdeljeno, kot je sedaj. Novo bo mogoče le to, da se bodo bivši komunisti z novim manevrom še bolj prebarvali. Svojo politično moč bodo skoncentrirali v LSD, ZL pa bo šla ("sestopila") simbolično (še enkrat) z oblasti, s čimer naj bi bilo zadoščeno zahtevam desnice. V rokah imajo vse, oblast in gospodarstvo, in tako lahko počnejo vse mogoče manevre, da se čimbolj prikrijejo, "spremenijo" ter prevarajo indoktrinirane Slovence.

Zaradi tega mogočnega razočaranja, ki so ga politika in vsi ti manevri (dimne bombe) povzročili pri ljudeh v desnem taboru pa se ponovno vedno očitneje pojavlja (pra)strah pred komunističnim nasiljem. To se še posebej vidi pri postavljanju spominskih plošč žrtvam komunistične revolucije. Tako sta župnika v Borovnici in Poljanah nad Škofjo Loko delala pripravljalnemu odboru za postavitev plošč velike težave. V Kovorju pri Tržiču so na ploščo napisali le "Zamolčanim in prezrtim žrtvam vojne 1941 1945". Mimoidoči ali mladina tako nima niti enega znaka, ki bi jim povedal kakšne in čigave so te žrtve. Najhuje pa je bilo 15. maja na Mirni, kjer so na plošče napisali 65 imen, vsaj 21 (!) pa so jih izpustili, češ, da ni bilo svojcev, ki bi prispevali denar. Med izpuščenimi sta tudi dve zelo znani družini, ki so ju partizani pobili že aprila 1942, trije člani Kolenčeve in trije člani Uhernikove družine. Ploščo so odkrili napol skrivaj in ko sem kasneje poiskal enega izmed organizatorjev, mi je govoril o velikem strahu, da ne marajo politizacije (vprašal sem ga, kakšne za Božjo voljo!) in da so nekemu predstavniku SKD v stranki celo prepovedali nastop. Ne vem, zakaj jim ni pomagala vsaj Nova slovenska zaveza, saj je njen tajnik vedel za razmere? Slišim, da se v podobnem vzdušju pripravljajo plošče tudi v Šentrupertu in Mokronogu.

Janez Janša se je sedaj povsem posvetil dejavnosti svoje stranke. Odpovedal se je celo poslanskemu mandatu. Potuje po Sloveniji ter utrjuje svojo stranko SDSS. Članstvo te stranke se je v zadnjem letu dni več kot podvojilo (z 3.257 na 6.782), samo po njegovi odstranitvi iz vlade pa se jim je pridružilo 2.200 novih članov. Med njimi je tudi dr. Miha Brejc, ki ga je Drnovšek že v začetku lanskega leta odstavil z mesta šefa varnostno informativne službe (Vis), zato, ker mu je decembra 1992 prinesel spisek starih udbovcev, ki še vedno organizirano delujejo. Brejca je odstranil na podoben skonstruiran način kot Janšo, saj se je kasneje izkazalo, da so obtožbe proti njemu neresnične. Zanimivo, da je pri odstranitvi obeh aktivno sodeloval notranji minister ter član SKD Ivo Bizjak! Janša je sedaj za Bizjaka dejal, da je doslej menil, da je samo naiven, sedaj pa je prepričan, da je tudi pokvarjen. To bo seveda držalo, saj je delovanje levičarskih struktur znotraj policije povsem očitno, Bizjak pa jih odločno zagovarja, zato ne more iti za nobeno naivnost oziroma nevedenje, ampak za zavestno sodelovanje pri zaroti proti desnici. In to isti Bizjak, ki je bil kandidat SKD za predsednika države!

20. aprila so poslanci državnega zbora obravnavali prvo branje zakona o popravi krivic. Zakon je vložila SLS, čeprav se je Združenje žrtev komunističnega nasilja, ki je pripravilo zakonski osnutek, najprej obračalo na SKD. Tam so jih zavrnili in rekli, da bodo poslanci SKD podprli drugi zakonski osnutek, ki ga je pripravila vlada. Zakon, ki se že tako ali tako le zelo površno dotika poprave komunističnih zločinov, je v parlamentarni razpravi doživel veliko nasprotovanje levice. Že dalj časa se pripravlja tudi zakon o vojnih veteranih, ki bo ponovno zabetoniral privilegije komunističnih borcev (revolucionarjev), protikomuniste pa bo ponovno potisnil izven zakona kot narodne izdajalce in sodelavce z okupatorjem. Pri obeh omenjenih zakonih poslancem SKD na kraj pameti ne pade, da bi karkoli spremenili za spremembo tega stanja, za korist desnice.

SLS je skupaj s Civilno iniciativo (gre za združenje strankarsko neodvisnih, vendar desno usmerjenih intelektualcev) napisala alternativni gospodarski program (Program za Slovenijo) in ga predstavila 19. aprila v Cankarjevem domu. Gre za petdeset strani teksta, ki so ga mediji le slabo predstavili, vlada pa se nanj ni odzvala, saj se očitno ne upa, ker gre za resen in kvaliteten tekst. Po Janševi odstranitvi njegova SDSS tesno sodeluje s Podobnikovo SLS. Za jesen, ko bodo volitve v nove občine, zahtevata tudi predčasne parlamentarne volitve, vendar je očitno, da do tega ne bo prišlo, saj o tem odloča večina v parlamentu, ta pa je tudi brez glasov SKD v veliki večini (50 proti 40), poleg tega pa sedaj SKD nikakor ni zainteresirana za nove volitve (tako izjavljajo tudi predstavniki stranke), saj bi na njih dobila občutno manj glasov kot decembra 1992.

GOSTOVANJE SLOVENSKE IGRALSKE SKUPINE TORONTO V CHICAGU

Slovenci se skušamo po vseh državah in celinah povezati med sabo, ker le močnejše skupnosti zažive v polni meri. Tako so se tudi Slovenci iz okolice Chicaga odločili, da naredijo skupni kulturni center v Lemontu. Vsaka gradnja pa je povezana z mnogimi stroški. Na pobudo kaplana g. Tomaža Mavriča pri Brezmadežni v Torontu, smo tudi pri Slovenski igralski skupini začeli premišljevati o naši pomoči. Ker letos praznujemo 150 letnico rojstva pisatelja Jurčiča, smo naštudirali igro po prvem slovenskem romanu Deseti brat v režiji dr. Antona Kačinika. Tako so se začeli telefonski pogovori z gospodom patrom Vendelinom v Lemontu in se prenesli na g. Andreja Remca, ki je prevzel organizacijo. Čas, ki sva ga "previsela" na telefonu, je bil bogato poplačan z izredno dobro organizacijo in obiskom tako pri kosilu kot pri predstavi, ki je bila podana na višini in z zanosom. Nagrajeni smo bili z dolgim aplavzom polne dvorane. Gledalci so bili hvaležni, da so po dolgih letih "odrske suše" spet slišali lepo slovensko besedo, ki se je v tisočih letih, od brižinskih spomenikov naprej lepo razvijala in dosegla svoj vrh s Prešernom in Cankarjem. V babilonu jezikov Severne Amerike se je torej slovenščina prav lepo predstavila in upamo, da bo še dosti priložnosti, da kulturna srečanja ponovimo in se med seboj bolj povežemo, saj končno smo vsi otroci iste domovine pod Triglavom.

Dobro opremljeni za gašenje "suše" nas je čikaški veter prav srečno pripihal domov.

Toronto, 20. malega travna 1994

Predsednica
Slovenske igralske skupine

Bernarda Čemas

ZAKAJ JE VIKTOR BLAŽIČ IZSTOPIL IZ SKD ?

Med drugim:

Prišel je do poštenega prepričanja, da so pri SKD prestopili mejo partnerstva in postali kolaboratorji s komunisti.

Sicer pa obljublja objavo daljšega pisma, ki ga je pisal vodstvu SKD že leta 1991, na katerega pa ni dobil odgovora.

What else is new?

Viktor Blažič je s to akcijo dokazal, da je mož značaja.

PISITE POSLANCEM ONTARIJSKEGA PARLAMENTA, NAJ GLASUJEJO PROTI PREDLOGU, KI BI DAL HOMESEXUALCEM STATUS LEGALNE DRUZINE Z VSEMI PRAVICAMI IN PRIVILEGIJI.

MAJNIŠKA DEKLARACIJA
PET LET KASNEJE

Majniška deklaracija kot politično izhodišče za družbeno prenovo vsebuje štiri temeljne cilje:

- državno osamosvojitev,
- demokracijo kot podlago za družbeno preureditev,
- parlamentarni večstrankarski sistem, kot osnovo za politično ureditev,
- gospodarski sistem temelječ na izkušnjah sodobne družbe blagostanja.

Vsi ti temeljni cilji so medsebojno soodvisni, drug drugemu pogoj in zato uresničljivi samo kot celota.

DOSEGLI SMO:

- državno osamosvojitev in mednarodno priznanje,
- ustavno suvereno državo, ki je ustvarila potrebno normativno izhodišče za Slovenijo, kot pravno in socialno državo, utemeljeno na varstvu človekovih pravic, zasebni lastnini in svobodni pobudi,
- formalno demokracijo kot podlago za družbeno prenovo in preureditev,
- politično ureditev s parlamentarnim večstrankarskim sistemom.

NI ŠE URESNIČENO:

- nova država dejansko ni pretrgala kontinuitete s prejšnjo totalitarno ureditvijo. Ni ne priznala in ne obsodila najhujših dejanj totalitarnega nasilja in kršitev človekovih pravic,
- Ustavi ni sledila zakonodaja, ki bi njena okvirna izhodišča prevedla na raven izvršljivti. Ustava je ostala torzo, ki brez izvedbene zakonodaje ne more obstati in je zato sama ogrožena,
- demokracija, kot podlaga za družbeno preureditev je sicer dosežena na formalni ravni, ohranjena pa je oligarhična strukturiranost družbe iz komunističnega obdobja, v glavnem z istimi nosilci družbenih vlog in v bistvu nespremenjenimi razmerji družbene moči. To omogoča njenim nosilcem, da svoje dosedanje položaje tudi formalno legitimirajo in jih izkoriščajo za blokiranje nadaljnje demokratične preobrazbe.

Ocena sedanjega političnega in pravnega položaja vodi do spoznanja, da gre za skoraj popolno kontinuiteto ureditve in razporeditve družbene moči, kot je veljala v komunističnem režimu, in za dejansko diskontinuiteto politične volje in naporov, ki so opredeljevali t. i. slovensko pomlad.

KAKO NAPREJ

Nadaljevati moramo tam, kjer smo bili zaustavljeni:

- ponovno povezati in mobilizirati vse tiste sile, ki so izvedle preboj iz komunizma in začele z družbeno prenovo, in to na temelju sodobne politične organiziranosti,
- odločno nadaljevati z demokratizacijo družbe na temelju nove prerazdelitve družbene moči in družbenih vlog. Temu cilju naj služi v prvi vrsti pospešena privatizaicija in reorganizacija državne uprave in javnih služb. Vse protizakonito prisvojeno družbeno premoženje je treba vrniti.
- pospešiti zakonodajo, ki bo zagotovila dejansko izvedbo ustave in ne le formalne uskladitve dosedanjega pravnega reda, ki je bil podlaga komunističnemu režimu.

Prvi dan podpisovanja (19. 5. 1994) so dokument "Majniška deklaracija - pet let pozneje" podpisali naslednji posamezniki iz slovenskega javnega in političnega življenja:

1. dr. Miha Tišler
2. dr. Ludvik Toplak
3. dr. Anton Trstenjak
4. Janez Bernik
5. dr. Peter Jambrek
6. dr. Ivo Urbančič
7. Evgen Bavčar
8. Marja Strojin
9. Boris Cavazza
10. Dare Valič
11. dr. Primož Simoniti
12. Vinko Kobal
13. dr. Berta Jereb
14. Boris Pahor
15. Leon Gostiša
16. Ivan Peršak
17. dr. France Bučar
18. Rudi Šeligo
19. Dane Zajc
20. Drago Jančar
21. Jože Snoj
22. Niko Grafenauer
23. Tone Kuntner
24. Viktor Blažič
25. dr. Jože Pučnik
26. dr. Franc Zagožen
27. Ivan Oman
28. Marjan Podobnik
29. Janez Jašna
30. Vane Gošnik
31. Sašo Lap
32. Marjan Vidmar
33. Ivan Pučnik
34. Janez Podobnik
35. dr. Anton Strojin
36. dr. Marjan Jereb
37. Veno Taufer
38. Lojze Lebič
39. Pavel Kogoj
40. dr. Ivan Sedej
41. Daniel Malenšek
42. dr. Jože Mahnič
43. Janko Kos
44. dr. Kajetan Gantar
45. dr. Andrej Vovko
46. dr. Jera Vodušek - Starič
47. Edo Ravnikar
48. dr. Franc Vodopivec
49. Janez Stanek
50. Janez Pogačar
51. Žarko Pregelj
52. Boris Juh
53. Zlat Kralj
54. Jasna Kralj
55. Franc Miklavčič
56. Janez Pogačnik
57. Marjan Stanič

Podpisovanje majniške deklaracije - pet let kasneje

Vsi, ki želite podpisati MAJNIŠKO DEKLARACIJO, lahko to storite tudi prek našega časopisa in sicer nam pošljite v pismu ali nalepite na dopisnico izjavo, ki jo objavljamo:

MAJNIŠKA DEKLARACIJA - PET LET KASNEJE

Strinjam se z vsebino in cilji, ki jih želimo doseči s to deklaracijo in to potrjujem s svojim podpisom

Kraj, datum: _____ Podpis: _____

Slovenske brazde, Zarnikova 3, 61000 Ljubljana, R.Slovenija

MAJNIŠKA DEKLARACIJA - PET LET POZNEJE

57 slovenskih razumnikov je v prostorih Društva slovenskih pisateljev v Ljubljani predstavilo slovenski javnosti "Majniško deklaracijo-pet let pozneje". Deklaracijo je podpisala, poleg rektorjev ljubljanske (dr.Miha Tišler) in mariborske univerze(dr.Ludvik Toplak) še vrsta univerzitetnih profesorjev,pisateljev, drugih kulturnikov in politikov.Med pomembnejšimi politiki so podpisali naslednji: dr.France Bučar,Tone Peršak (SD),Janez Janša in dr. Jože Pučnik(SDSS),Ivan Oman (SKD), ViktorBlažič (Ex-SKD), Franc Miklavčič (SKD),Daniel Malenšek, Vane Gošnik in drugi.

Iz imen politikov je razvidno, da obstoja pogoj za organizirano koalicijo v bodoče.

Deklaracija po 5. letih analizira Deklaracijo iz 1989 in se sprašuje ali je ta izpolnila začrtani program.V gotovih točkah je dosegla svoj cilj (n.pr.samostojnost, delno demokracijo), v drugih pa ne in zato načrtuje in priporoča korake za v naprej. V kritiki mnogokrat nakazuje, da se od zadnje komunistične vlade ni dosti spremenilo, (nova država ni pretrgala kontinuitete s prejšnjo totalitarno ureditvijo), "demokracija"še vedno ohranja oligarhično strukturo iz komunističnega obdobja, v glavnem z istimi nosilci in v bistvu nespremenjenimi razmerji družbene moči. Skratka, "vse je tako , kot je bilo poprej",zlasti v državni upravi in gospodarskih resorjih(kjer so še vedno na vrhu samo komunisti)

Zato deklaracija na koncu zahteva, da "BO TREBA NADALJEVATI TAM,KJER SMO BILI ZAUSTAVLJENI!"(dr.Bučar,ki je bil glavni pobornik in organizator te listine).Deklaracija še poleg vsega trdi, da nova oblast"NI NE PRIZNALA IN NE OBSODILA NAJHUJŠIH DEJANJ TOTALITARNEGA NASILJA IN KRŠITEV ČLOVEKOVIH PRAVIC"

Ker je deklaracija pisana v duhu, kot smo ga pri Slovenski državi zagovarjali že vsa ta leta, podpisovanje te Deklaracije PRIPOROČAMO in prilagamo v ta namen obrazec za podpis.
Nekatere organizacije v Kanadi so Deklaracijo že podpisale.

UVOD V - SPOMINE -

Ko sem lansko leto obhajal srečanje z Abrahamom, mi je padlo v glavo, da bi napisal svoje spomine. Nekaj časa sem se otepal te misli. Toda znova in znova so vstajali pred mojimi očmi razni dogodki iz preteklosti in mi klicali: Vsedi se in piši!

Odločil sem se, da napišem SPOMINE. Ne bodo namenjeni širši javnosti. Vse moje življenje je potekalo preprosto. V javnost sem stopal le takrat, ko je bilo potrebno. Zato so ti SPOMINI namenjeni le mojim prijateljem.

V življenju sem srečal lepo število prijateljev. Niso bili to morda kaki odličniki, marveč preprosti ljudje, ki so pa nosili pod preprosto zunanjostjo zlato srce in so verovali z menoj vred v ideale, ki so danes tako redki.

Mnogi od teh žive danes pod "železno zaveso" v trpeči slovenski domovini. Lahko pa se zgodi, da bo kak izvod teh SPOMINOV kdaj le zašel preko meje in prišel kateremu od njih v roke. Naj ob teh SPOMINIH spoznajo, da so bila naša prizadevanja pravilna in verujejo, da je kljub viharju, ki je "vse razdjal", ostalo med Slovenci doma še mnogo klenih zrn, ki čakajo ugodne prilike, da vzkljijejo in ob času obrode svoj sad.

V begunstvu in tukaj v svobodni Ameriki pa sem našel tekom časa mnogo novih prijateljev. Povezala nas je ideja SVOBODNE SLOVENSKE DRZAVE.

Tem je namenjena ta brošura, ti SPOMINI. Niso kaj posebnega. Moj namen je, prikazati razmere, v katerih je živela slovenska mladina predvsem od leta 1918 pa do pričetka druge svetovne vojne; prikazati pa tudi RAZVOJ SLOVENSKE DRŽAVNE IDEJE OD LETA 1941 DO DANES.

† Mirko Geratič

8.julija 1903 - 24.maja 1979

Vsaka ideja potrebuje časa, da se razvije in dozori. Vsaka ideja ima tudi svoje nasprotnike. In prav nasprotstvo, ki ga doživlja kaka ideja, je merilo, koliko je v ideji zdrave sile in pravilnosti. Če je ideja slaba, zgrešena, trenutno morda pritegne tega ali onega, množice nikdar. Polagoma ugasne in izgine v pozabi. Dobra ideja pa, ki hoče biti v službi Dobrote, Resnice in Lepote, se mora boriti in premagati stotere težave in pomisleke. Toda prav v bojih se ideja izkristalizira, postane vedno lepša in privlačnejša; končno zajame vse, ki so poštenih misli in plemenitih src.

Slovenski državni ideji sem podzavestno služil že v predvojni Jugoslaviji. Ob razsulu pa sem spoznal, da je to edini izhod za Slovence. V begunstvu sem se tej ideji odkrito pridružil in odslej zanjo delal. Tej ideji bom ostal zvest in edina moja želja je, DA SE SLOVENSKA DRŽAVNA IDEJA URESNIČI IN TAKO POSTANE SLOVENSKI NAROD SAM SVOJ GOSPODAR NA SVOJI ZEMLJI.

Naj ti SPOMINI dajo onim, ki jih bodo dobili v roke, nove spodbude za plemenito delo na vseh področjih za resnično svobodo slovenske domovine.

Chicago, 18. junija 1954
Mirko Geratič

SLOVENSKA HRANILNICA IN POSOJILNICA

747 Brown's Line, Etobicoke M8W 3V7
Tel: (416) 252-6527 Fax: (416) 252-2092

646 Euclid Avenue, Toronto M6G 2T5
Tel: (416) 532-4746 Fax: (416) 532-5134

John E. Krek's Slovenian (Toronto) Credit Union

747 BROWN'S LINE

Monday	10 a.m. - 4 p.m.
Tuesday	10 a.m. - 8 p.m.
Wednesday	10 a.m. - 4 p.m.
Thursday	10 a.m. - 8 p.m.
Friday	10 a.m. - 8 p.m.
Saturday	9 a.m. - 12:30 p.m.

646 EUCLID AVENUE

Tuesday	12 p.m. - 8 p.m.
Thursday	12 p.m. - 8 p.m.
Friday	10 a.m. - 8 p.m.
Saturday	10 a.m. - 1 p.m.

BITI ČLAN HRANILNICE - JE V KORIST TEBI IN V POMOČ PRIJATELJU!

JAVNA PROŠNJA ZA DOVOLJENJE ZA EHRLICHOV SPOMENIK

✚ Univ. prof. **DR. EHRLICH LAMBERT**

rojen 18. sept. 1878 v Žabnici pod Sv. Višarjami kot sin trdnega koroškega kmeta. Gimnazijo je dovršil v Celovcu, bogoslovje pa v jezuitskem zavodu „Canisianum" v Inomostu. Kaplan v Beljaku, v Celovcu, slednjič do l. 1919 škofijski tajnik v Celovcu. Na mirovni konferenci v Parizu je bil slovenski zastopnik za Koroško. Svoje znanje je izpopolnjeval na univerzah v Solnogradu, Rimu, Parizu in Oxfordu. Z ustanovitvijo univerze v Ljubljani je zasedel stolico za etnologijo in primerjalno veroslovje; na tem polju je bil mednarodno priznan strokovnjak, član mnogih mednarodnih znanstvenih družb. Mož svetovnega obzorja, katoliški duhovnik po Srcu Jezusovem, kristalno čist Slovenec, oče in dobrotnik slovenskega katoliškega dijaštva, vojvoda v desetletnem, vztrajnem boju slovenskega naroda s protinarodnim, brezverskim komunizmom. Padel sredi najtežjega boja, 26. maja 1942 ob 8 zjutraj v Streliški ulici v Ljubljani. — Telo je pred kroglami iz revolverja klonilo, duh pa se je kot zmagovalec dvignil k Stvarniku.

Maja 1994 je preteklo 52 let od mučeniške smrti dr. Lamberta Ehrlicha, profesorja na teološki fakulteti ljubljanske univerze.

Čeprav je bil legalno cerkveno pokopan na Žalah ob navzočnosti nad 10.000 Ljubljančanov, ki so se kljub terorju pogreba udeležili, so poznejši oblastniki skrivoma prenesli njegove telesne ostanke neznano kam.

Profesor dr. Ehrlich je bil velik Slovenec. Kot izvedenec za Koroško se je udeležil mirovne konference v Parizu leta 1919, kjer pa ni branil le slovenskih pravic na Koroškem, temveč je tudi sodeloval s prof. dr. Fr. Kovačičem in prof. dr. M. Slavičem pri obrambi slovenskih zahtev na Štajerskem (Maribor, Ptuj, Ljutomer) in v Prekmurju. O tem podrobno piše knjiga "DR. LAMBERT EHRLICH, SLOVENSKI VIDEC IN DRŽAVNIK", ki jo je skupno s sodelavci na podlagi prof. Ehrlichovega rokopisa izdal dr. Rudolf Čuješ, profesor na univerzi v Antigonishu in je trenutno v tisku.

Profesor Ehrlich je bil tudi **zgodnji, javni oznanjevalec ideje o suvereni slovenski državi (na sv. Višarjih leta 1932 in po povratku iz Pal in Nikšica, v maju 1941 leta).**

Kot katoliški teolog profesor Ehrlich ni mogel sprejeti ideologije marks-leninističnega stalinizma, ki je hotel s silo prevreči temeljne družbene vrednote krščanskih Slovencev. Zato je bil v obrambi za te vrednote brez kakršnekoli obtožbe ali obsodbe, od vodstva revolucionarne KPS samovoljno določen za ustrelitev. Partijska VOS je ukaz izvršila 26. maja 1942.

Ta unilateralna ilegalna obsodba in smrtna izvršitev sta bili med glavnimi razlogi, da se mnogi Slovenci nismo bili pripravljeni pridružiti Osvobodilni fronti, ki je po navodilih KPS - z moskovsko šolo in s španisko izvežbano krvoločnostjo - začela v svojem imenu s silo izvajati svoje načrte o sovjetizaciji Slovenije.

Ko slovenske oblasti z več ali manj tolerance dovoljujejo postavljanje spominskih plošč in spomenikov padlim Slovencem med in po drugi svetovni vojni, ne glede na njihovo ideološko orientacijo, se nam zdi upravičena naša namera, iskati dovoljenje od **civilnih**, kot od **cerkvenih** oblasti, da - iz humanitarnih razlogov in v duhu sprave - postavimo skromen spomenik tudi prof. dr. Lambertu Ehrlichu.

Zato se obračamo na vplivne predstavnike v slovenski družbi - **civilne in cerkvene** - , naj nam pomagajo uresničiti naš namen.

Podrobnosti o izvedbi te akcije, skupno z lokacijo in financiranjem, bi bile predmet nadaljnjih pogovorov, čim bi enkrat dobili za njo načelni pristanek.

Računajoč na Vaše razumevanje, Vam iskreno izražamo lojalnost do cerkve in države Slovenije, katere ugledni predstavniki ste.

S spoštovanjem,

Učenci prof. dr. L. Ehrlicha
Odbor za postavitev spomenika

Event. odgovore pošljite na naslov:
79 Watson Ave.,
Toronto, Ont. M6S 4E2
ali:
16 Northfield Road,
Scarboro, Ont. M1G 2H4

SLOVENIJA V SVETU

Izseljensko društvo Slovenija v svetu
Poljanska 2, 61000 Ljubljana tel./ fax 00386 61 1332 075

Spoštovani!

Izseljensko društvo Slovenija v svetu vabi na prvi "Tabor Slovencev po svetu". Zbrali se bomo 18. junija 1994 v Zavodu sv. Stanislava v Šentvidu, Štula 23 Ljubljana.

Namen srečanja je medsebojno povezovanje Slovencev po svetu, predstavitev njihovega delovanja in problematike slovenskih organizacij in društev v tujini ter utrjevanje stikov z matično domovino.

Pričakujemo vas na srečanju, ki pomeni korak naprej v prizadevanju za slovenstvo in reševanje izseljenske problematike.

Lep pozdrav in na svidenje!

Tabor Slovencev po svetu

18. junij 1994, Zavod sv. Stanislava, Šentvid, Štula 23 Ljubljana

Program srečanja:

10.00 odprtje: — pozdravni nagovor
— predstavitev organiziranosti in delovanja Slovencev po svetu (predstavniki slovenskih organizacij in društev)
— pogovor

12.30 odmor — kosilo

15.30 — okrogla miza s predstavniki Republike Slovenije in slovenskih izseljencev.

18.00 — slovesna sv. maša z ljubljanskim nadškofom in metropolitom dr. Alojzijem Šuštarjem.

19.30 — kulturni program: sodelujeta vokalna skupina Ave in plesna skupina Sava iz Kranja.

IZSELJENSKO DRUŠTVO SVS SLOVENIJA V SVETU

SLOVENIJA V SVETU

G. Boštjan Kocmur poroča iz Ljubljane, da je - v petek 6. maja na 21. seji Državnega zbora RS - dr. Janezu Podobniku, državnemu poslancu Slovenske ljudske stranke, USPELO izglasovanje amandmaja, ki naj bi dodelil dodatna sredstva v prid Izseljeniškega društva SLOVENIJA V SVETU (SvS).

Amandma je bil sprejet z glasovanjem 69 navzočih poslancev, od katerih se jih je 35 odločilo ZA in 24 PROTI amandmaju.

Še isti dan je pa Odbor za finance in kreditno monetarno politiko predložil **Državnemu zboru proračun za naslednje leto, po katerem se postavka 4754 (Izseljeniško društvo Slovenija v Svetu ČRTA. Ostane pa veljavna postavka 4975 za Slovensko Izseljeniško Matico (SIM), kateri so odobrili v višini 32 milijonov tolarjev.**

Kje so bili poslanci Slovenske krščanske demokracije, da bi se v parlamentu zavzeli za amandma, ki ga je predlagala SLS in ga je parlament že odobril?

Pravijo, da ni drugorazrednih slovenskih državljanov!

PRIPRAVA ZA USTANOVITEV NOVEGA KARMELA V MIRNI PEČI

Minula poletja sem vedno obiskala sestro Agnezo v Sori. Lansko poletje sem morala za njo na Dolenjsko. Pot je lepa zanimiva in v Mirni peči ni problema najti sestre karmeličanke. Če vprašate, dobite pojasnilo: "Hišica z gavtrami na oknih!"

Hiša je zares majhna, stoji ob glavni cesti, vzhodno od Mirne peči proti Novemu mestu. Za hišo je hlev, prazen, preurejen in v enem predelu primerno urejen za peko hostij. Sestra Agneza je pripeljala s seboj tudi eno družino čebel in čebelnjak stoji pri velikem vrtu polnem zelenjave in cvetlic. Njiva in travnik sta oddana. Pri gozdičku stoji 1.20 m visok angel, ki so ga sestre dobile v dar. S pomočjo ge. Neve Mrgan-Sommeregger iz Kamna na Koroškem je že prvi teden bila urejena kapelica.

Kako je prišlo do tega, da sta sestri Agneza in Cirila prišli iz Sore v Rogovilo št. 1, Mirna peč?

16. maja 1992 je umrla ga. Angela Makše in zapustila v oporoki hišico in zemljišče karmeličankam pod pogojem, da tu ustanovijo svoj samostan. Pokojna Angela je bila rojena v Jordan Kalu v družini s 17 otroci. Razen enega brata, so že vsi pomrli in žive samo še nečaki in nečakinje. Eden od nečakov je izjavil: "Če bi dala kakemu sorodniku, bi se vsi kregali, samostanu pa vsi privoščimo."

Po advokatovem nasvetu je bilo treba hišico takoj zasesti, ker je to najboljša garancija za sodišče, da sprejmejo karmeličanke oporoko. 12. septembra sta se vselili - za tri mesece - dve sestri z dovoljenjem priorice, ki ju je peljala in z dovoljenjem nadškofa dr. Alojzija Šuštarja. To dovoljenje je bilo podaljšano od rimske Kongregacije za redovnike na tri leta.

Takoj sta začeli peči hostije za 9 župnij, za župnijsko cerkev pereta cerkveno perilo in obdelujeta vrt, da imajo zelenjavo doma. Ljudje so prijazni in veseli, da so tu sestre, ki molijo. Je pa Dolenjska bolj revna, gospodarsko zapostavljena, in sama gotovo ne bo zmogla gradnje samostana za večje število sester, kot je potreben, kajti hišica je majhna in bi kasneje služila hišnemu duhovniku, zato je pomoč od drugod zelo dobrodošla.

Od g. nadškofa dr. Alojzija Šuštarja imamo uradno dovoljenje za vse, kar je potrebno za pripravo za novi Karmel v Mirni peči.

"Da bi se premaknilo z mrtve točke, vam dajem dovoljenje, da kljub eksklavstraciji, ustanovite gradbeni odbor in pripravljate ustanovitev Karmela v Mirni peči."

Sedaj so tu že tri sestre, ki zaupajoč v Boga, po svojih močeh pripravljajo in delajo naprej. Vsak dan molimo za dobrotnike.

Novi Karmel bo za mirnopeško in okoliške fare, za vso Dolenjsko, pravo duhovno prerojenje, zato karmeličanke velikodušno podprimo.

Darove lahko pošljete na sledeča naslova:
Sestra M. Agneza Saje, Karmeličanke, Rogovila 1, 68216 Mirna peč, Slovenija - ali pa na:
Ga. Mara Osredkar, 16 Glen Murray Dr., Toronto, Ontario, M8Y 3H3, Canada.

Ella Miklavc-Almassy,
Owen Sound, Ontario, Canada.

Na Fund raising dinner za g. Jesse Flisa, poslanca Lib.stranke v Ottawi in tajnika Ministru za Zunanje zadeve, 1. junija 94. v St.Casimir's Church dvorani, so zastopali Slovence ga. Marta Jamnik-Sousa, predsed Slov. Narodne Zveze, g. ing. Ciril Pleško, odbornik Slovensko -kanadskega Sveta in g.dr. Zlatko Verbič, zastopnik slovenske "community". Vsi trije so bili javno predstavljeni kakim 300 gostom. Glavni govornik je bil kanadski minister za Zunanje zadeve Andre Ouellet. Večerje sta se udeležila tudi č.g.Ivan Plazar, župnik pri Mariji Brezmadežni v New Toronto in znani gradbenik g. Jože Kastelic. Ured.

GROBOVI

+ GOSPA MILENA ČEKUTA

Draga Milena!

Dotrpela si in že uživaš mir in božjo ljubezen. Tvoja duša je že pri Bogu. V naših srcih pa je žalost, katera nas je strla in se polastila naših duš, ko smo zvedeli tu in v domovini za Tvojo bolezen.

Tukaj ob krsti smo zbrani: Tvoj mož, Tvoji otroci s svojimi soprogi in s svojimi otroci, Tvoji sorodniki, Tvoji prijatelji in znanci, da se poslovimo od Tvojega trupla.

Draga Milena, bila si vzor vrle žene, skrbne matere, dobre učiteljice in dobre prijateljice. Bila si tudi cerkvena pevka in si nas pri mašah s svojim prelepim, nežno zvenečim glasom dvigala k Vsemogočnemu in Materi Božji. Bila si tudi neštetokrat na odru v vsakovrstnih vlogah in skupno z možem Vilijem skrbela za našo slovensko besedo in kulturo, da ostane med nami zavest, da smo Slovenci in čutimo slovensko, čeprav na tujem, v naši novi domovini Kanadi. Bila si tudi članica in celo nekaj let predsednica KŽL. Hvala Ti za vse to. Hvala Ti tudi za zahvalo, s katero se nas spominjaš v zadnji Božji Besedi. Imam pa prošnjo: Milena, bodi naša priporočnica pri Bogu in Materi Božji in prosi za nas, da ne omagamo v naši veri v Boga v teh tako čudno zapletenih časih. V imenu vseh zbranih in KŽL Ti obljubljam, da se Te bomo vedno spominjali v molitvi. Na svidenje v Večnosti, draga Milena, in to morda prav kmalu, saj nas je mnogo Tvojih let.

Inženirka, Cvetka Jakus

POKOJNEMU ŽUPNIKU Č. G. J.KOPAČU V SLOVO IN ZAHVALO

Cerkev Brezmadežne s čudodelno svetinjo je bila 5. aprila napolnjena do zadnjega kota, ko smo se za vedno poslovili od priljubljenega č.g. Janeza Kopača. Prišli so ljudje iz Toronta, Burlingtona, Hamiltona in Oshave, iz Montreala in Winnipega in tudi iz Slovenije, da se poslovijo od skrbnega očeta, velikega misijonarja in neustrašenega delavca za slovensko skupnost. Nešteta so njegova dela, za katera smo srčno hvaležni. Bil je odličen duhovnik, vedno pripravljen priskočiti na pomoč tja, kjer je bila pomoč najbolj potrebna. Lepo in dobro je pridigal, tolažil žalostne in trpeče, z njimi molil, da so lažje nosili naložene bridkosti. Pri vsakem delu, ki ga ni bilo malo, pa je ohranjal veselo in vedro naravo, da je bil tudi v tem vzor svojim župljanom.

Prijazno so se mu nasmehnile vile "Rojenice", ko je v preprosti kmečki hiši nad Škofjo Loko zagledal luč sveta v jeseni leta 1913 in mu že takrat odločile, da bo po Jezusovem zgledu dober pastir svojim ovcam.

Po končani gimnaziji v Škofovih zavodih sv. Stanislava v Št. Vidu nad Ljubljano je vstopil v ljubljansko bogoslovje in bil že leta 1938 posvečen za duhovnika. Kot kaplan je bil nastavljen v Poljanah nad Škofjo Loko in od tam prišel kot begunec nazaj v Ljubljano, kjer je vstopil v Misijonsko družbo Lazaristov. Leta 1945 je ponovno doživel begunstvo. Preko Rima je odšel kot misijonar na Kitajsko. "V tretje gre rado", je dejal, ko so ga Kitajci pregnali iz njihove dežele. Kot trikratni begunec je prišel na pomoč k nam - slovenskim beguncem - v Toronto.

Skoraj 40 let je neumorno delal. Bil je soustanovitelj prve slovenske župnije Marije Pomagaj v Torontu in kmalu za tem s pomočjo č.g. Sodje ustanovil še novo župnijo Brezmadežne s čudodelno svetinjo v New Torontu. Zgradil je cerkev in dvorano, zgradil rezidenco za upokojene sobrate lazariste, kapelo in Baragov Dom na letovišču v Boltonu. V največje veselje pa mu je bil starostni dom Lipa, za katerega je neutrudljivo delal in v katerem je sam živel zadnjih pet let in tam tudi utrujen umrl.

Še in še bi lahko pisali o delu in življenju pokojnega župnika. Kako je znal pridobiti župljane, da so mu vsepovsod pomagali pri delu in tudi denarno redno podpirali vse skupne napore. Bog Vam povrni stotero za vse gospod J. Kopač, nam pa bodite še v naprej zvest priprošnjik pri Njemu, da bomo nekoč vsi skupaj z Vami peli hvalnico: "Hvala Bogu za neizrekljivi dar"....

M.K.

+ DR. FRANC PEPEVNAK
1924 - 1994

Oba sva bila v prvem razredu in tokrat ga ni bilo v šoli. Ko sem šel iz šole domov, srečam že blizu Zidanega mosta Frankotovega očeta, ki je, strašno prestrašen, nesel na hrbtu Frankota, da ga je odpeljal v Celje, v bolnico, kjer je bil Franko - tako smo ga vsi klicali - operiran in se niti ne spominjam za kaj.

To je bilo na poti v Zidani most, kjer je Franko hodil v ljudsko šolo, dobro uro hoda od njegove rojstne vasi, Savna peč, kjer so njegovi starši imeli borno kmetijo in kjer so se Franko in njegovi trije bratje stiskali v majhni kletni sobi. Pa je bilo lepo, je Franko kasneje večkrat ponovil, in kjer je bilo več prostora kot pa kasneje v Mariboru, je Franko spet poudaril, kjer se nas je pet stiskalo pri Anki v njeni kuhinji na Koroški cesti blizu Glavnega trga. V Maribor je Franko odšel po opravljenem sprejemnem izpitu v Celju in tam napravil pet let klasične gimnazije. Zadnje tri, z maturo, pa je med vojno opravil v Ljubljani.

Franko morda ni bil med najboljšimi dijaki, vsekakor pa je bil med najbolj pridnimi. Skromne razmere v družini so tudi zahtevale, da je bil do dobršne mere tudi sam odgovoren za svoj obstoj in vzdrževanje v Mariboru. Pri Anki je imel samo zajtrk, če je sploh vredno tako poimenovati tisto nesladkano kavo - za ostale dnevne obroke hrane in za knjige pa je bilo treba preskrbeti drugače. In v Mariboru si je Franko za silo preskrbel, v Ljubljani pa si je pomagal z različnimi deli, deloma med počitnicami, deloma pa tudi med šolskim letom. Največ zaradi zaposlitve in zaslužka, že kot begunec ni mogel domov, je na Dolenjskem videl in neposredno okusil pogubonosno vlogo partizanstva, kar mu je narekovalo, da se je brez obotavljanja uvrstil v protikomunistični tabor in bil tako primoran zapustiti rodno Slovenijo skupaj s tolikimi, ki so se ob koncu vojne odpravili na pot begunstva. Ko se je, kot marsikdo med nami, pripravljal, da začne novo življenje v nepoznanem svetu, je razmeroma v skromnih prilikah opravil študij veterine na madridski univerzi, ki ga je končal z doktoratom. Kot doktor veterine je za kratek čas poučeval na univerzi v Leonu, poklicno pa se je udejstvoval v Kanadi do svoje upokojitve pred dobrimi petimi leti, in kjer živi vsa njegova družina.

Ta kratek, hladen, popis, ki naj bi bil Frankotovega življenja tek, ga zelo malo ali sploh ne predstavi kot človeka, prijatelja in družinskega očeta. Franko je bil močno čuteč človek, ki se je vedno zavzel za ljudi, kateri so mu bili blizu. Pomagal, ko je bilo potrebno, zabaval, če so tako nanesle prilike. Vseskozi resen človek, ki pa je znal razvedriti in razveseliti družbo s prijetnimi in doživetimi dovtipi. Večje družbe ni iskal, a ni se je branil. Rad se je spominjal okolja njegovih akademskih let v Španiji, na kar je tudi spominjala prenekatera šala, ki jih je znal pripovedovati na zelo prijeten in duhovit način.

Vsi, ki so Frankota poznali, vedo, da je bil vse življenje navdušen zagovornik slovenske suverenosti. Osnova njegovega strogo slovenskega prepričanja in navdušenja je bil dom in domača vzgoja. Od doma je imel prežetost s slovenskim krščanstvom in naravno težnjo, da se je vključil v katoliške vrste, najprej kot član Marijine kongregacije kot mariborski študent, kasneje pa kot zvest in delaven član Slovenske Dijaške Zveze, ki sta mu bili hkrati navdih in ponos pa tudi naročilo za smer in vsebino njegovega dela. Bili sta mu tudi vir in vodič njegovemu slovenstvu, ki je bilo zanj ena največjih dobrin. Pravo in zdravo slovenstvo, ki sloni na našem bogatem krščanskem izročilu. Kot tak je imel vedno čas za delo v slovenskem vinogradu, delo in požrtvovalnost in če je bilo potrebno dodati še gmotno podporo, je vedno bil širokogruden, včasih, lahko bi rekli, celo preko svojih moči.

Težko nam je doumeti in še težje sprejeti njegov odhod v onostranstvo, saj je bil za naše današnje pojme še mlad - komaj nekaj tednov čez 70 let - in poln življenjske žilavosti in morda tudi načrtov za prihodnost. Prijatelji, številni prijatelji in več kot ena sama slovenska skupnost ga bomo zelo pogrešali in se ga še dolgo spoštljivo spominjali. Za vse dobro - in dobrega je napravil veliko - pa smo mu hvaležni in bomo ostali hvaležni za vedno.

Dr. Cyril J. Mejač

+ JANKO TAJČMAN

Iz Chicaga je prispela žalostna novica, da se je sredi aprila od nas za vedno poslovil v 84 letu starosti, belokranjski rojak, družinski oče, Janko Tajčman.

Pokojni je v življenju mnogo pretrpel. Komunistična revolucija mu je vzela dva brata, sam pa je več let preživel v taboriščih in zaporih.

Po prihodu v Ameriko leta 1949 se je posvetil delu in vnemi, da bi se združil s svojo družino. Šele po enajstih letih mu je uspelo dobiti v Ameriko ženo Marijo in hčerko Mileno.

Ves prosti čas je posvetil delu za narod v kulturnih in župnijskih organizacijah pri sv. Štefanu, čeprav je večina življenja preživel v oddaljenem Elmhurstu.

Bil je navdušen sodelavec g. Mirka Geratiča, urednika časopisa SLOVENSKA DRŽAVA, dokler se je ta tiskala v Chicagu. Pozneje ga je podpiral, ko se je časopis preselil v Kanado. Rad je podpiral tudi vsa slovenska dobrodelna društva. Bil je skratka dober družinski oče, dober kristjan in navdušen Slovenec, zagovornik slovenske državne ideje.

Zadnja leta je imel težave z zdravjem, zlasti po letu 1992, ko ga je zadela kap. V teh zadnjih dneh mu je bila v veliko oporo družina dr. Jožeta Goršiča, nadalje obiski slov. duhovnikov iz obeh fara, zlasti p. Kalista in p. Kristijana, pa tudi obiski prijateljev iz Chicaga in okolice. Poslovil se je od tega sveta lepo pripravljen na smrt. Na zadnji poti so ga spremljali številni prijatelji.

Naše iskreno sožalje družini in sorodnikom v Sloveniji.

ARGENTINA

+ PRELAT DR. ALOJZIJ STARC

27. aprila je slovensko skupnost v Argentini presenetila vest o nenadni smrti delegata slovenskih dušnih pastirjev, prelata dr. A. Starca. Krsto so položili v cerkvi Marije Pomagaj. Številni slovenski rojaki so ga hodili kropit vso noč, po sv. maši v torek in številnih poslovilnih govorih so ga pokopali na sanhuškem pokopališču.

Dr. Starc je bil sveti duhovnik in aktivist slovenske laične skupnosti. Njegova izredna vrlina je bila ponižnost, stalna pripravljenost pomagati slovenskim rojakom in njegova živa ribniška šegavot. Vedno prisrčno nasmejan je bil mnogim rojakom v stiski v pomoč.

Ohranili ga bomo v lepem spominu in mu ostali hvaležni, da je z vso ljubeznijo nadaljeval delo svojega prednika + dr. A. Oreharja.

+ VIKTOR SKOBERNE

V Doberni pri Celju je 23. 4. po daljši bolezni, zatisnil svoje oči posestnik na Klancu Viktor Skoberne. Skobernetova družina je v letu dni zgubila + Karleka, sestro Pepco na Frankolovem pri Celju, pred leti Ljudmilo, por. Staroveški v Podčetrtku. V Bs. Airesu zapuščajo svojega starejšega brata časnikarja Slavka Skoberne.

.....

Pred nedavnim sta v Bs. Airesu umrla priznana slovenska pevca in glasbenika : **Silvo Lipušček in Gabriel Čamernik.** G. Silvo je leta prepeval pri Gallusu, Gabriel pa orglal pri številnih verskih svečanostih Slovenske skupnosti. Prerana smrt je hudo prizadela njegove številne prijatelje. Silvo se je vrnil s počitnic iz Bariloč, Gabriela pa je podrlo motorno kolo in je kmalu umrl. Družinam naše sožalje!

SREČA V NESREČI

V San Justo je bil operiran g. Martin Štefanič, Slavka Skoberneta pa 16.3. blizu njegovega doma podrlo motorno kolo in mu prizadelo težke rane na glavi in po telesu. Hčerka Anči ga je odpeljala v Institud Haedo, od koder se je po tednu dni vrnil na svoj dom v Castelarju.

.....

VRNITEV

Pisatelj Zorko Simčič, idealni sodelavec v Slovenski skupnosti, je prve majske dni zapustil z ženo in dvema hčerkama Argentino in se preselil za stalno v domovino. Želimo mu vso srečo!

-erne

VELEPOSLANIŠTVO REPUBLIKE SLOVENIJE OTTAWA

OBVESTILO

Uradne ure za stranke, ki žele v Veleposlaništvu Republike Slovenije urediti posamezne konzularne zadeve, so od ponedeljka do petka od 10.00 - 12.00 ure in od 14.00 - 16.00 ure v prostorih veleposlaništva na naslovu:

150 Metcalfe Street, Suite 2101
Ottawa, Ontario, K2P 1P1

Telefon: (613) 565-5781
Telefaks: (613) 565-5783

Vsako prvo in tretjo sredo v mesecu od 13.00 - 19.00 ure bodo konzularne uradne ure tudi v Torontu v prostorih Slovenskega informacijskega centra na naslovu:

770 Browns Line, Etobicoke, Ontario, M8W 3W2.

V letu 1994 bodo konzularne uradne ure v Torontu v naslednjih dnevih:
- 4. in 18. maja
- 1. in 15. junija
- 6. in 20. julija
- avgusta ne bo konzularnih uradnih ur
- 7. in 21. septembra
- 5. in 19. oktobra
- 2. in 16. novembra
- 7. in 21. decembra

Veleposlaništvo bo od maja enkrat mesečno organiziralo konzularne uradne ure tudi v Montrealu, kjer bodo konzularne uradne ure drugi petek v vsakem mesecu od 15.00 - 18.00 ure v prostorih slovenske župnije Sv. Vladimira na naslovu:

3470 Boul. St. Joseph E, Montreal, Quebec, H1X 1W6

Do letošnjega poletja bodo konzularne uradne ure v Montrealu naslednje dni: 13. maja, 10. junija, 8. julija. Avgusta ne bo konzularnih uradnih ur. Če bo dovolj zanimanja, se bodo nadaljevale septembra.

Po dogovoru s slovenskimi društvi lahko veleposlaništvo v okviru svojih možnosti občasno organizira konzularne uradne ure in informativne razgovore tudi v drugih krajih, kjer se za to kaže potreba.

POGLEDI IN PRESOJA

V članku "Nekritična presoja turjaške tragedije" (SD 3/4/94) Dr. Avgustin Kuk odklanja izvrsten, nedvomno najbolj informativen, podroben članek Prof. Janez Gruma, (Zaveza # 10) profesionalnega obveščevalca, častnika o okoliščinah, ki so pripeljale do turjaške tragedije Sep. 1943. Neusmiljena, krivična, nesmiselna je ugotovitev, da naj bi Grum prišel do zaključka "naj bi bili poloma na Turjaku krivi Stražarji"

Prof. Grum, je Stražo pravilno označil kot polično skupino, ki je stremela za samostojno Slovenijo. V tej zvezi je navedel precej dejstev o stražarskih osebnostih, aktivnosti, vendar brez tendencioznosti. Ta dejstva, kritik označuje netočno, s svojimi konstrukti, označbami kot konspirativno skupino, morda celo prekucuško, ki pripravlja udar... Prof. Kuk pravilno vedno in povsod brani čast Straže, še posebno onih, ki so padli. V tem primeru je njegova občutljivost šla predaleč.

Predmet najhujše obtožbe je Dr. Grumovo poročilo Zaveza # 10 št 34 zadnji odstavek. "Proti koncu pogovorov in posvetovanj, najprej v enem, nato v dveh prostorih v gradu, je bil storjen sklep, da je nujno treba poslati v Ljubljano kuririja, da poroča..in da se vrne z navodili. Javila sta se Dr. L. Arko, ki je bil vodilni uradnik v gospodarski zvezi in Franc Casar. Oba civilista, Stražarja, mislila sta politično ne vojaško. Kakor so takoj drugi dan 13. sep. (ponedeljek.o.p.) dogodki dokazali, še bolj pa naslednje dni, je Casar dal poveljniku najmočnejše dobrepoljske vaške straže Tonetu Pernetu naročilo, da morajo v gradu počakati na njegovo in Arkovo vrnitev in se šele nato odločati dalje. Sicer tako le sklepam, a samo tako je mogoče razumeti, zakaj so Perne in drugi dobrepoljski poveljniki v ponedeljek zvečer odklonili Cerkvenikov poziv, ki ga je z Zapotoka prinesel Malovrh, da morajo napravit izpad. In usodno so odklonili Cerkvenikov dvojno povelje za izapad tudi v torek pozno zvečer, izpad naj bi izvršili po 11. uri. ko bo odhajala vsa skupina z Zapotoka proti Želimljem..." "S Casarjevim naročilom, da naj Dobrepoljci počakajo v gradu na njegovo vrnitev, se začne turjaška tragedija". "Začarano tragiko za Turjak" (ne pa krivdo o.p.) tolmači Prof. Grum z dejstvom, da sta kurirja bila takoj po odhodu iz Turjaka na Škofljici ustavljena po partizanih. Turjak je zaman čakal na poročila, zgubljale so se dragocene ure, dnevi. Iz gornjega je jasna kolektivna odločba Turjačanov poslati oba kurirja in tudi povsem logično čakanje na njihovo poročilo...
Iz gornjega izvira, da Prof. Grum ni krivil specifično Stražarje ali gd F. Casar-ja. Usoda jih je pač postavila v okvir te tragične slike. Pri vseh prizadetih je bila podana vsa dobra volja, da bi rešili Turjak.
Kukovo citiranje Gd. Stane Pajka, kot verodostojne priče ne doprinaša zadosti podrobnosti. Gd Pajk je celo Turjaško tragedijo prebil z ranjenci. O drugih podrobnosti Turjaka do predaje Pajk podpisancu ni mogel povedati nič originalnega. Njegovo osebno pričevanje o selekciji turjaških žrtev, kjer je bil prisoten je pa zgodovinsko. V Toronto še danes živi 5 oseb, ki so preživele Turjak. Vsi so si edini, da za Turjak ni krivca v nobeni demokratski stranki, organizaciji, vodstvu. Najodločilnejša sta dva razloga, Italjanski topovi in sprejem "3 beguncev", ki so z utihotapljenimi vrmi spravili partizane v turjaških stolp.

O Turjaku so letos pisali mnogo, pravilno so označili glavne krivce, KPS, partizane in NOB. Ta družba danes resnici in zgodovini v posmeh poveličuje Turjak kot višek NOB (resnica pa je seveda višek državljanske vojne o.p.). V Toronto smo imeli dva predavanje eno (Dr. Kuk) je obsegalo v glavnem samo pričevanje v živo Gd. Stane Pajka, to je bilo objavljeno v Slovenski državi. Drugo od podpisanega Slovenske država, po že ustaljeni tradiciji ni objavila. Škoda, bilo je saj bolj podučno.

Naj ob tej priliki, gospod urednik, pohvalim Vaš list, dobro in pravilno ste zastavili odstavitev Jan-še (3/4/94), še posebej vis-avis žalostne vloge SKD. Škoda, da ne objavljate več originalnih člankov. Podpisani Vam redno pošiljam prispevke, z objavo nimam prave sreče. Predavanja KSS redno objavljate z izjemo predavanj podpisanega. Še posebej me spravlčjate v depresijo, ali sem res tako slab pisec. Naročite mi članke, ki jih, ne vem zakaj, potem ne objavite.

Dr. Peter Urbanc

Dr. Peter Urbanc očividno prezre izjavi Alojza Sterleta in Naceta Ahlina - v NOVI ZAVEZI št. 10 - , ki bolj prepričljivo kot prof. Grum navajata razloge, zakaj niso zapustili Turjaka. (Op. ur.)

PISMA UREDNIKU

Aprila 25, 1994.

Slovenska država, naš časopis, citira Slovenca od 26. marca 1994: "Narodnjaki se bomo vedno odločno postavili na stran tistih političnih sil, ki bodo nedvomno podpirale samostojno slovensko državo, krepile narodni ponos, demokracijo in pravni red." Slovenci po svetu gledamo doma staro komunistično nasilje. Odstranitev Janše je samo ena teh nasilij. Le kje so ti narodnjaki? Kako more en narod - in to slovenski narod - gledati in sprejemati tako vlado in govoriti: "smo v demokraciji"? Tu, zunaj, nas je sram take države in takih Slovencev. Ali je sedaj ostala samo še kanadska SLOVENSKA DRŽAVA, ki se upa kritizirati to sramotno vlado nad Slovenci? Kdo je uničil NAŠO LUČ, ki je izhajala na severu? Kako, da je postala DRUŽINA nek časopis, neke Marijine družbe v Ljubljani? Kako da se Vaš ljubljanski škof ne ojunači, vstane pokonci in zahteva, da se mora telo škofa Rožmana prepeljati v ljubljansko stolnico, kamor spada? Zakaj duhovniki ljubljanske škofije ne zberejo po svojih farah imena žrtev in krajev, kjer so bili pobiti njihovi nedolžni farani, katere je pobijala Udba? Imena teh krajev in žrtev naj se zberejo in objavijo v posebni knjigi, da bo vsem jasno, kako pokopališče so komunisti naredili iz Slovenije. Take sramote cela Evropa nima! Mi, tu zunaj v svetu, se čudimo, kje so sedaj ti "narodnjaki"; ali so izgubili vse čute, kaj je sramota za narod? **Kako more ena stranka, ki pravi, da je "krščanska" sodelovati s komunisti s krvavimi rokami?**

Prosim, da v vsaki številki objavite ime Lamberta Ehrlicha, zakaj hočemo spomenik temu Slovencu. Kakšna sramota, da so ga izkopali in neznano kam vrgli!

Čestitam vsem sodelavcem naše DRŽAVE in le nastopajte proti komunistom, preoblečencem, s polno resnico! Pošiljam vam $ 50.00 za SLOVENSKO DRŽAVO. Bog vam daj vsem zdravje! Kaka sramota, kar se godi našemu narodu doma. Ali so zares vsi hlapci?

K.L.F.

PS.: Če imajo sedaj komunisti ves denar v svojih rokah, prav tako vse tovarne, potem bo to suženjstvo ostalo.

ŠVICA

Speicher, 7. maja 94

Spoštovani g. urednik!

Prilagam za naročnino 20 dolarjev, kar v pismu, ker mi je to najmanj komplicirano na ta način.

Rad berem Vaš list, ker vidim, da ne pišete naivno, niti zlobno, pač pa realno in ste očigledno dobro informirani o razmerah v Sloveniji.

Prav imate; tam se v bistvu nič ni spremenilo. Vse je še v rokah "nove slovenske mafije - preoblečencev", kot to stoji v S.D.

Najboljšo in nekopromitirano moč - Janšo - so nesramno pognali, a pri tem se naši nadebudni krščanski demokrati omejujejo na molk in lojalnost tej mafiji (Bizjak, Peterle).

Bil sem, po petdesetih letih, kratko v Sloveniji. Tja me je vleklo silno domotožje. Ali, tam nisem našel, kar sem iskal. Vse je po starem. Edino se zdaj ljudje upajo odpreti gobec, ne da bi jih zato zaprli; kvečjermu bi lahko bili ob službo ali bili izpostavljeni šikanam.

Kot vnet slovenski domoljub sem želel, da si "zataknem za klobuk" slovensko državljanstvo; ne iz potrebe, nego iz čiste sentimentalnosti (imam švicarsko državljanstvo in potni list). Pa so me zavrgli! Na štirikratno prošnjo! Predloženi Krstni list tem zlobnežem ni bil dokaz, da sem slovenskega rodu. Rojen sem v mali vasi Ravni, občina Krško. Po naravnem pravu - jus sanguinis - sem jaz, kakor vsi moji predniki, brezdvomno Slovenec po rodu.

Bi me zanimalo, če je tudi med kanadskimi Slovenci kak podoben slučaj prevaranega domoljuba.

Nimam nič proti temu, da so tisočem južnim bratom dali slovensko državljanstvo; ali se ne morem pomiriti s tem, da so ti zlikovci meni odrekli, kar mi po naravnem zakonu pripada.

S prijaznimi pozdravi

.....Veselo alelujo!.... Mi še čakamo na vstajenje. Slovensko pomlad smo za nekaj časa pokopali. Upam pa, da bo na koncu le prevladala resnica in pravica. Že mesece gremo po poti Kalvarije našega naroda. Bog ve, kako dolgo še.....

E. P.

LJUDJE DOBREGA SRCA - PREKMURCI!

Nekaj dobrih novic za naše prekmurske rojake, potem pa zopet ena prošnja.

S pomočjo domačinov in zdomcev - prvič po 45 letih - popravljajo, urejajo, barvajo notranjost naše lepe farne cerkve v Murski Soboti, župnišče pa bo dobilo novo streho.

Poznano vam je, da je fara v Murski Soboti zelo velika in da po 45 letih od vlade zatiranega dela Cerkve, se sedaj nahaja na začetku urejevanja arhivov in opravljanja ostalega administrativnega dela. Ker sta v soboški fari samo dva duhovnika, brez administrativne pomoči, ob vsem ostalem delu tega ne zmoreta. Župnišče bi zato nujno rabilo računalnik s tiskalnikom /computer with printer/.

Prepričan sem, da bomo mi zdomci v USA in Kanadi (Argentina?) zmogli zbrati dovolj denarja in jim pri tem važnem in neodložljivem delu pomagati.

Darove lahko pošljete na naslova:

Ga. Angela Fujs, Frangis Fashion, 475 East 200th St., Auclid, Ohio 44123 USA - ali pa tudi na upravo SLOVENSKE DRŽAVE.

Etelka Cer,
Betlehem, Pa. USA.

SLOVENSKI DAN

SLOVENSKO -KAMADSKI SVET pripravlja tradicionalen SLOVENSKI DAN v nedeljo 26. junija 1994 na slovenskem cerkvenem letovišču pri Boltonu, kakih 40km severozapadno od Toronta.

To bo že 35. SLOVENSKI DAN in bo letos posvečen DRUŽINI.

Slavje se bo začelo s sv. mašo ob 11. uri dopoldne, ki jo bo daroval torontski nadškof dr. Alojzij Ambrožič, rojen v Gaberjah blizu Dobrave pri Ljubljani.

Glavni govornik bo dr. Jože Osterc, univerzitetni profesor in minister za kmetijstvo in gozdarstvo v slovenski vladi.

Že sedaj vabimo vse Slovence v Kanadi in Združenih državah Amerike, vse slovenske popotnike iz Slovenije ali kjerkoli drugod, ki se bodo mudili ob tem času v bližini Toronta, da se udeleže tega praznika.

OBVESTILO DOPISNIKOM!

Ker je majska številka izšla samo na osmih straneh, smo bili primorani več člankov odložiti na pozneje. Prosimo za razumevanje.